

Sygn. akt IC 847/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 listopada 2014 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO M. Wurm – Klag

Protokolant: Justyna Malczyk

po rozpoznaniu w dniu 26 listopada 2014 r. w Świdnicy

sprawy z powództwa B. B. i E. J.

przeciwko (...) Bankowi (...) S.A. w W.

o pobawienie tytułu wykonawczego wykonalności

I. Oddała powództwo;

II. Zasądza od powodów B. B. i E. J. solidarnie na rzecz strony pozwanej (...) Banku (...) S.A. w W. kwotę 3.600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt *IC 847/14*

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w dniu 6 lutego 2014 r. powodowie wystąpili przeciwko stronie pozwanej (...) Bank (...) S. A. w W. o pobawienie wykonalności tytułu wykonawczego – bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...) z dnia 3 grudnia 2012 r., wystawionego przez (...) Bank (...) S. A. Oddział – Centrum Restrukturyzacji i Windykacji Biuro we W., któremu klauzulę wykonalności nadał Sąd Rejonowy w Świdnicy postanowieniem z dnia 13 grudnia 2012 r.

W uzasadnieniu podali, że po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie nie może być egzekwowane (art. 840§1 pkt 2 k.p.c.). Wskazali, że strony zawarły w dniu 23 lutego 2005 r. umowę kredytu mieszkaniowego. Wobec pojawiających się trudności i nieterminowej spłaty rat, strona pozwana wystawiła bankowy tytuł egzekucyjny. Następnie tytuł ten został opatrzony klauzulą wykonalności. Po powstaniu przedmiotowego tytułu wykonawczego strony w dniu 26 lutego 2013 r. zawarły ugodę. Strony ustaliły warunki dokonywania przez powoda spłaty rat. Ugoda przewidywała również, że pozwana warunkowo odstąpi od wszczęcia postępowania egzekucyjnego pod warunkiem terminowej spłaty zadłużenia. Poręczycielami tej ugody zostały E. J. i E. B.. W czasie obowiązywania ugody powód spłacał zadłużenie, jednakże zdarzały się sytuacje, że występowały niedopłaty, które były regulowane w terminach wskazywanych w monitach od strony pozwanej. Na dzień wniesienia niniejszego powództwa stan zadłużenia powodów wobec pozwanej jest zgodny

z harmonogramem ustalonym przez stronę pozwaną. W dniu 30 stycznia 2014 r. powódka otrzymała od komornika zawiadomienie o wszczęciu egzekucji, datowane na dzień 29 stycznia 2014 r. Powód ustalił, że ugoda z 26 lutego 2013 r. została przez stronę pozwaną wypowiedziana we wrześniu 2013 r. Powodowie wskazywali, że Bank mógł wypowiedzieć ugodę w przypadku m. in. niedotrzymania przez klienta zobowiązań określonych w ugodzie. Jednak koniecznym do zachowania trybu wypowiedzenia ugody było zawiadomienie powodów o tym fakcie. Powód podnosił, że jedynym adresem, na który strona pozwana mogła wysłać stosowne zawiadomienie był adres: ul. (...) (...) w Ś.. Powodowie zarzucali, że nie otrzymali takowej przesyłki, dlatego strona pozwana nie dokonała skutecznego wypowiedzenia

ugody, a zatem obowiązuje ona nadal i pozwana winna przestrzegać jej postanowień. Powód podnosił również, że spona i zamierza sponać istniejące zadłużenie, a zatem nie daje pozwanej powodów do wszczynania postępowania egzekucyjnego. Spłaty dokonane przez powoda w okresie minionych 12 miesięcy zmniejszyły proporcjonalnie wysokość zadłużenia. Oznacza to, że wystawiony przez stronę pozwaną tytuł egzekucyjny z 3 grudnia 2012 r. jest nieaktualny co do wysokości. Zdaniem powodów, pozwany chcąc wszcząć postępowanie egzekucyjne winien wystawić ponownie tytuł egzekucyjny i zaopatrzyć go w klauzulę wykonalności. Zdaniem powodów, po wydaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie powodów wobec strony pozwanej nie może być egzekwowane – a to podpisanie przez strony ugody. Powodowie wskazywali, że jedynie brak terminowej spłaty całego zadłużenia (a nie poszczególnych jego rat), uprawnia stronę pozwaną do podjęcia postępowania egzekucyjnego przeciwko powodom. Powód nie zalega ze spłatą zadłużenia zarówno na dzień wszczęcia postępowania egzekucyjnego, jak i na dzień wniesienia niniejszego powództwa. Nie zachodzi zatem okoliczność uzasadniająca podjęcie przez stronę pozwaną postępowania egzekucyjnego.

Strona pozwana (...) Bank (...) S. A.
w W. wniosła o oddalenie powództwa.

Pozwana podała, że na podstawie umowy kredytowej z dnia 23 lutego 2005 r. udzieliła powodowi kredytu mieszkaniowego na zakup lokalu mieszkalnego położonego w Ś.przy ul. (...)(...). Zabezpieczeniem wierzytelności banku z tytułu udzielonego kredytu przyjęte zostało poręczenie wg przepisów prawa cywilnego udzielone przez powódkę oraz poręczenie przez powódkę weksla in blanco wystawionego przez powoda. Powód nie wywiązywał się z umownego obowiązku terminowej spłaty udzielonego kredytu polegającego na spłacie rat kredytu w umówionym terminie i w pełnej wysokości. W związku ze stanem zaległości w spłacie, strona pozwana pismem z dnia 6 marca 2012 r. wezwała powoda do uregulowania zaległości w spłacie pod rygorem wypowiedzenia umowy kredytowej. Wezwanie do zapłaty pozwany skierował także do powódki – jako poręczyciela. Wobec nieuregulowania zaległości w spłacie kredytu pozwana pisemnym oświadczeniem z dnia 3 lipca 2012 r. wypowiedziała powodowi zawartą umowę kredytową w części dotyczącej warunków spłaty kredytu. Jednocześnie pozwana pismem z dnia 3 lipca 2012 r. zawiadomiła powódkę jako poręczyciela udzielonego kredytu o złożonym powodowi wypowiedzeniu umowy kredytowej. Po upływie okresu wypowiedzenia umowy, pozwana wzywała powodów do spłaty wymagalnego w całości zadłużenia także pismami z dnia 31 sierpnia 2012 r. Wobec nieuregulowania zadłużenia przez powodów, strona pozwana wystawiła w dniu

3 grudnia 2012 r. bankowy tytuł egzekucyjny. Sąd Rejonowy w Świdnicy postanowieniem z dnia 13 grudnia 2012 r. nadał powyższemu tytułowi klauzulę wykonalności. Już po uzyskaniu przez stronę pozwaną tytułu wykonawczego przeciwko powodom, w dniu 26 lutego 2013 r. powód zawarł ze stroną pozwaną ugodę nr 1, której przedmiotem było określenie nowych warunków spłaty zadłużenia. Ugoda dotyczyła spłaty zadłużenia powoda. Jako zabezpieczenie spłaty zadłużenia kredytowego objętego warunkami zawartej ugody – na podstawie §4 ugody przyjęto dodatkowo poręczenie wg prawa cywilnego E. B.. Na warunki spłaty zadłużenia objętego przedmiotową ugodą wyraziła także zgodę powódka. Ponadto zgodnie z §4 ugody, strony ustaliły, że zawarta uгода nie stanowi odnowienia długu zgodnie z art. 506 k.c., a w jej treści pozwana oświadczyła, że warunkowo odstępuje od wszczęcia postępowania egzekucyjnego pod warunkiem terminowej spłaty przedmiotowego zadłużenia. Wobec faktu, że spłata zadłużenia objętego warunkami zawartej ugody nie przebiegała terminowo, co zresztą powód w pozwie potwierdził, strona pozwana pismem z 27 września 2013 r. wypowiedziała powodowi ugodę z 26 lutego 2013 r. określającą warunki spłaty zadłużenia z tytułu kredytu mieszkaniowego. O fakcie wypowiedzenia powodowi ugody, pozwana pismami z dnia 27 września 2013 r. powiadomiła poręczycieli, tj. powódkę i E. B.. Oświadczenie z dnia 27 września 2013 r. o wypowiedzeniu ugody pozwana wysłała na adres wskazany w umowie z dnia 23 lutego 2005 r., tj. ul. (...) w Ś.. Korespondencja wysłana na powyższy adres wróciła z adnotacją poczty „adresat nieobecny”. Natomiast korespondencja z zawiadomieniem o wypowiedzeniu ugody, skierowana do E. B. na adres ul. (...)(...) w Ś., czyli na adres wskazywany przez powoda jako aktualny, wróciła z adnotacją poczty „mieszkanie zamknięte, adresat nieobecny”. Zdaniem strony pozwanej, wypowiedzenie ugody z dnia 26 lutego 2013 r. zostało doręczone prawidłowo i było skuteczne. Strona pozwana odnosząc się do powództwa podniosła, że celem powództwa przeciwegzekucyjnego jest pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub w części albo jego ograniczenie, natomiast nie ma ono

na celu odniesienia się do trafności samego postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności i zmierzać do uchylecia klauzuli wykonalności. Pozwana zarzucała, że powodowie nie wykazali, że po powstaniu tytułu wykonawczego zaistniało jakiegokolwiek zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie powodów wygasło albo nie może być egzekwowane. Uгода z 26 lutego 2013 r. została zawarta już po opatrzeniu bankowego tytułu egzekucyjnego klauzulą wykonalności. Brak jest także podstaw do tego, by pozwana każdorazowo dostosowywała tytuł wykonawczy do aktualnego stanu zadłużenia powodów.

Bezsporne w niniejszej sprawie jest, że w dniu 23 lutego 2005 r. powód i strona pozwana zawarli umowę kredytu mieszkaniowego. Zabezpieczeniem spłaty udzielonego przez stronę pozwaną kredytu było poręczenie przez powódkę E. J.. Niesporne jest także to, że raty z tytułu zaciągniętego kredytu były spłacane niesystematycznie przez powoda i dlatego strona pozwana w piśmie do powodów z dnia 3 lipca 2012 r. wypowiedziała umowę kredytu w części dotyczącej warunków spłaty kredytu. Bezsporne jest również to, że 3 grudnia 2012 r. strona pozwana wystawiła bankowy tytuł egzekucyjny nr (...), któremu klauzulę wykonalności w dniu 13 grudnia 2012 r. nadał referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w Ś.. Między stronami bezsporne jest także, że 26 lutego 2013 r. powód i strona pozwana zawarły ugodę, na warunki której poręczyciele E. J. i E. B. wyraziły zgodę

Poza sporem pozostaje również fakt, że powód i strona pozwana w dniu 14 sierpnia 2014 r. zawarły nową ugodę, na warunki której powódka jako poręczycielka wyraziła zgodę, zaś postępowanie egzekucyjne zostało zawieszone.

Sąd ustalił, co następuje:

Strona pozwana w pismach do powodów z 6 marca 2012 r. wezwała ich do zapłaty wymagalnych należności. Powód został wezwany na adres: ul. (...), (...)-(...) Ś., a powódka na adres: ul. (...), (...)-(...) Ś.. Jednocześnie pozwana poinformowała powodów, że niespłacenie należności spowoduje wypowiedzenie przez pozwaną umowy w części dotyczącej warunków spłaty kredytu i w konsekwencji może doprowadzić do wszczęcia działań zmierzających do odzyskania wymagalnych wierzytelności w trybie postępowania egzekucyjnego. Wypowiedzenie umowy kredytu z 3 lipca 2012 r. również zostało wysłane na powyższe adresy powodów. Kolejne wezwania do zapłaty z 31 sierpnia 2012 r. adresowane były do powodów jak dotychczas. Identyczna sytuacja miała miejsce w przypadku wypowiedzenia umowy ugody z dnia 27 września 2013 r. Za powódkę E. J. wypowiedzenie ugody odebrał jej syn w dniu 3 października 2013 r., natomiast E. B. nie odebrała wypowiedzenia ugody i przesyłka wróciła do strony pozwanej z adnotacją „zwrot, nie podjęto w terminie”. Powyższa przesyłka do E. B. kierowana była na adres ul. (...)(...), (...)-(...) Ś.. Powód również nie odebrał wypowiedzenia ugody.

(dowód: wezwania do zapłaty z 06.03.2012 r. z potwierdzeniami odbioru, k. 99 – 102; wypowiedzenia umowy kredytu z 03.07.2012 r. z potwierdzeniami odbioru, k. 103 – 106; wezwania do zapłaty z 31.08.2012 r. z potwierdzeniami odbioru, k. 107 – 110; wypowiedzenia umowy ugody z 27.09.2013 r. z potwierdzeniami odbioru, k. 116 – 121)

Strona pozwana już po zawarciu ugody z powodem wielokrotnie zawiadamiała powódkę o niedopłacie.

(dowód: pisma strony pozwanej z 10.09.2013 r., 29.08.2013 r., 12.08.2013 r., 12.07.2013 r., 10.06.2013 r., 26.04.2013 r., k. 15 – 20)

Wezwanie do zapłaty z 4 grudnia 2013 r. odebrała za powoda jego matka w dniu 11 grudnia 2013 r., natomiast E. B. nie odebrała tego wezwania.

(dowód: wezwania do zapłaty z 04.12.2013 r. z potwierdzeniami odbioru, k. 122 – 124)

Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Świdnicy w pismach do powódki z dnia 29 stycznia 2014 r. zawiadomił ją o wszczęciu postępowania egzekucyjnego.

(dowód: zajęcie wierzytelności z dnia 29.01.2014 r. i żądanie udzielenia wyjaśnień z 29.01.2014 r., k. 12 – 13)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo należało oddalić:

Powodowie żądanie swoje zgłoszone w niniejszym procesie odnośnie pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego - bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...) z dnia 3 grudnia 2012 r., oparli na treści przepisu art. 840§1 pkt 2 k.p.c., zgodnie z którym dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie. Do zdarzeń w rozumieniu art. 840§1 pkt 2 k.p.c. zalicza się zjawiska i stany świata zewnętrznego oraz objawy wewnętrznego życia stron, z którymi przepisy prawa materialnego łączą wygaśnięcie zobowiązań albo które powodują niemożność egzekwowania świadczeń wynikających z tytułu egzekucyjnego. Do zdarzeń takich zalicza się między innymi wykonanie zobowiązania, odnowienie, niemożliwość świadczenia, a także przedawnienie.

Zdaniem Sądu nie zostały spełnione przesłanki z art. 840§1 pkt 2 k.p.c. Fakt, że pozwana wypowiedziała ugodę w części dotyczącej warunków spłaty kredytu

z powodu nieterminowej spłaty rat kredytowych nie jest podstawą do uwzględnienia powództwa. Nie jest to okoliczność powodująca niemożność egzekwowania. Skutek w postaci niemożności egzekwowania zobowiązania wywierają w szczególności takie zdarzenia materialnoprawne, jak: prolongata terminu spełnienia świadczenia, rozłożenie świadczenia na raty, przedawnienie roszczenia. Skoro w art. 840§1 pkt 2 k.p.c. jest mowa o zdarzeniu, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane, to przepis ten może mieć zastosowanie jedynie do takich jak wyżej wymienione lub podobnych zdarzeń, a więc wyłącznie mających charakter materialnoprawny. W niniejszej sprawie z sytuacją taką nie mamy do czynienia.

Odnosząc się do podnoszonych przez powodów zarzutów o nieprawidłowości przy doręczeniu im wypowiedzenia ugody pismem z dnia 27 września 2013 r., Sąd uznał, że są one nietrafne. Przed wszystkim powodowie pomijają zupełnie fakt, że powódka, która jest poręczycielem, odebrała wypowiedzenie ugody w dniu

3 października 2013 r. Zgodnie z art. 876§1 k.c. przez umowę poręczenia poręczyciel zobowiązuje się względem wierzyciela wykonać zobowiązanie na wypadek, gdyby dłużnik zobowiązania nie wykonał. Natomiast art. 879§1 k.c. stanowi, że o zakresie zobowiązania poręczyciela rozstrzyga każdorazowy zakres zobowiązania dłużnika. W przypadku umowy poręczenia poręczyciel zaciąga także własne zobowiązanie wobec wierzyciela, nie jest to więc zobowiązanie kreujące jego odpowiedzialność za cudzy dług. W braku przeciwnego zastrzeżenia poręczenie ma charakter akcesoryjny, a nie subsydiarny, co oznacza to, że poręczyciel odpowiada jak współdłużnik solidarny (art. 881 k.c.), a zatem jego dług staje się wymagalny

z chwilą, gdy dłużnik główny opóźni się ze spełnieniem swego świadczenia. Z tego wynika, że niezawiadomienie poręczyciela o opóźnieniu dłużnika głównego pozostaje bez wpływu na wymagalność roszczenia. Już tylko przez wzgląd na solidarną odpowiedzialność dłużnika głównego i poręczyciela, wierzycielowi służy wybór tego z nich, do którego skieruje roszczenie. Zważywszy, że poręczenie jest formą zabezpieczenia wierzytelności, a wierzyciel może się domagać świadczenia od poręczyciela z pominięciem dłużnika głównego, już z dniem złożenia oświadczenia o poręczeniu powstaje stosunek zobowiązaniowy między poręczycielem a wierzycielem długu głównego. Powstania wzajemnego stosunku zależności dłużnik - wierzyciel nie należy utożsamiać z nadejściem terminu płatności.

Sądu nie przekonuje stanowisko powodów, że powód nie wiedział o wypowiedzeniu ugody. Strona pozwana wysyłała pisma do powoda, powódki i do E. B., przy czym, E. B. zamieszkująca przy ul. (...)(...)

w Ś.nie odbierała korespondencji z pozwanego banku. Z ustaleń Sądu wynika, że powódka odbierała korespondencję, w tym pismo o wypowiedzeniu ugody z dnia 27 września 2013 r. (k. 119).

Bezspornie powodowie uchybili warunkom wykonywania umowy, do których należy w istocie wyłącznie terminowa spłata rat kredytowych, co pociąga za sobą sankcję w postaci wzrostu zadłużenia kredytobiorcy o odsetki karne oraz inne konsekwencje określone w przepisach ogólnych kodeksu cywilnego, regulujących skutki niewykonania zobowiązań z umów wzajemnych, w szczególności odpowiedzialność odszkodowawczą, kontraktową oraz odstąpienie od umowy.

Mając na uwadze, że powództwo przeciwegzekucyjne skierowane jest na pozbawienie lub ograniczenie wykonalności tytułu wykonawczego, więc może być realizowane tylko pod warunkiem, że istnieje potencjalna możliwość wykonania tytułu wykonawczego. Zwrócić uwagę należy na fakt, że taka możliwość obecnie nie istnieje, gdyż strony zawarły nową ugodę w dniu 14 sierpnia 2014 r. i w konsekwencji postępowanie egzekucyjne zostało zawieszona.

Z wymienionych względów, powództwo z braku podstaw z art. 840§1 pkt 2 k.p.c. nie mogło być uwzględnione.

Konsekwencją oddalenia w całości powództwa było zasądzenie od powodów solidarnie na rzecz strony pozwanej kwoty 3.600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego – zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu.